



Ἐπισέλιδον κόσμημα βυζαντινοῦ χειρογράφου ἐκ τῶν ὀμιλῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου
(Βιβλιοθήκη Βατικανοῦ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ

Ὁ Ἡράκλειος ἐγεννήθη ἐν Καππαδοκίᾳ τῷ 575, ἐκ γονέων ἐπιφανῶν. Ὁ ὁμώνυμος πατὴρ αὐτοῦ εἶχε διαπρέπει εἰς τοὺς κατὰ Περσῶν πολέμους, πρὶν προχειρισθῆ ἑξαρχος Ἀφρικῆς· συζευχθεὶς δὲ τὴν Ἐπιφάνειαν, ἣν ἐξαιρέτως ἠύλαβοῦντο οἱ τῆς βασιλευούσης κάτοικοι, ἐγέννησε τέκνα τρία· τὸν ἀπαθανάτισαντα τὸ ὄνομα τοῦτο Ἡράκλειον, τὸν Θεόδωρον, ὃν πολλάκις θέλομεν λάβει ἀφορμὴν νὰ ἀναφέρωμεν προϊόντος τοῦ λόγου, καὶ τὴν Μαρίαν, ἣς τὴν θυγατέρα Μαρτίναν ἠγάπησε καὶ ἐνυμφεύθη ὁ μέγας βασιλεὺς, καίτοι ἰδίαν αὐτοῦ ἀνεψιὰν οὔσαν. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ πρεσβυτέρου Ἡρακλείου Γρηγοῤῃς διεδέξατο αὐτὸν ἐν τῇ ἐξαρχίᾳ τῆς Ἀφρικῆς· καὶ τοῦ Γρηγοῤῃ δὲ τούτου ὁ υἱὸς Νικήτας ἐφημίζετο ἐπὶ ἀνδρείᾳ.

Ὁ νεώτερος Ἡράκλειος ἦτο ἐξαέτης, ὅτε ὁ Χοσρὸς ἠττήθη περὶ Καισάρειαν τοσοῦτον ὀλοσχερῶς, ὥστε, ὡς εἶδομεν, δι' ἄρων φοβερῶν ἀπηγόρευσε τοῖς διαδόχοις νὰ στρατεύωσιν αὐτοπροσώπως. Ὁ κατὰ Περσῶν πόλεμος εἶχεν ἐν τούτοις ἐξακολουθήσει διεξαγόμενος εὐδοκίμως ὑπὸ δύο Καππαδόκων· τοῦ μικρὸν ἔπειτα βασιλεύσαντος Μανρικίου καὶ τοῦ κατόπιν ἐξάρχου προχειρισθέντος Ἡρακλείου, ὅστις ἤρατο περὶ Δάραν καὶ βραδύτερον περὶ Νίσιβιν νίκας περιφανεῖς. Τοιαῦτα ἔχων ὑποδείγματα ἠκολούθησεν ὁ Ἡράκλειος τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἐξαρχίαν. Οἱ ἡμέτεροι

